

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 674095
Documentnummer: 674096

Datum: 22 oktober 2024
Portefeuille: Jongerenwelzijn
Portefeuillehouder: Peter Duvekot

Onderwerp: Beantwoording artikel 33 vragen drugsgebruik onder minderjarigen
Context: Beantwoording raadsvragen

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van gestelde vragen (ex. art 33 RvO) door raadslid H. van Eijken namens de fractie CDA over toenemend drugsgebruik onder (minderjarige) jongeren, treft u hierbij de schriftelijke beantwoording aan.

Inhoudelijke boodschap - beantwoording vragen

Context fractie CDA met betrekking tot de gestelde vragen: tijdens recente werkbezoeken in Biddinghuizen en Swifterbant werd onze fractie in beide kernen er door verschillende inwoners op aangesproken dat hen was opgevallen dat het gebruik van drugs onder en door de (minderjarige) jeugd in beide dorpen behoorlijk lijkt te zijn toegenomen. De inwoners gaven aan zich hier ernstige zorgen over te maken en vroegen of de gemeente hier actie tegen kan ondernemen.

Vraag 1: herkent het college de signalen dat het gebruik van drugs door en onder (minderjarige) jeugdigen in Biddinghuizen en Swifterbant lijkt te zijn toegenomen?

Reactie: aan de vraag of iets 'lijkt' te zijn toegenomen, kan enerzijds een feitelijkheid ten grondslag liggen en anderzijds een beleving. Voor de beantwoording van deze vraag belichten we beide kanten. Daarnaast staat in de context van de vraag dat inwoners zich ernstige zorgen maken. Uit de vraagstelling blijkt niet of deze zorgen gericht zijn op bijvoorbeeld het welzijn van de jongeren of bijvoorbeeld het effect op ervaren overlast en veiligheid. In de beantwoording worden daarom beide aspecten belicht.

Deze vraag is eerst voorgelegd aan het **jongerenpanel** vanuit de blik jongerenwelzijn:

Jongerenpanel:

De vraag of drugsgebruik onder (minderjarige) jongeren lijkt te zijn toegenomen, zien wij als een wat meer subjectieve vraag waarbij om onze mening wordt gevraagd. Vanuit die invalshoek beantwoorden we deze vraag. Ons beeld is dat het steeds makkelijker is om aan drugs te komen, face-to-face maar ook online. Dat maakt dat drugsgebruik volgens ons in ieder geval wellicht steeds meer zichtbaar is. Wat wij daarnaast om ons heen zien, is dat we wel meer zorgen hebben over de mentale gezondheid van jongeren. Als je je niet goed voelt, kan dat een aanleiding zijn om naar drugs te grijpen. Zeker als deze relatief makkelijk beschikbaar is. We hebben dan ook eerder zorgen over de mentale gezondheid van jongeren dan het gebruik van drugs zelf. Daarbij denken we wel dat experimenteren met drugs van alle tijden is en dat het daarbij vooral belangrijk is dat ouders weten hoe ze hierover het gesprek aangaan met hun kinderen.

Als het gaat over **ervaren overlast en veiligheid**, hebben we experts in de vorm van **interventiespecialisten**. Een interventiespecialist haalt beeld op, luistert naar jongeren, werkt vanuit vertrouwen binnen een veilige context, heeft aansluiting bij de doelgroep en staat in verbinding met positieve rolmodellen. Om iets meer duiding te geven aan de rolverdeling tussen welzijn vanuit jongerenwerk en interventiespecialisten vanuit veiligheid:

Regulier jongerenwerk richt zich op kwetsbare jeugd, zodat zij zich persoonlijk kunnen ontwikkelen, talenten ontdekken en hun maatschappelijke participatie kunnen vergroten. Jeugd die minder kwetsbaar is, wordt daarbij zeker niet uitgesloten. In die zin heeft professioneel jongerenwerk een opmerkelijk brede doelgroep. Regulier jongerenwerk is niet toereikend om een zekere risicogroep te bereiken. Het gaat om de groep die verantwoordelijk wordt gehouden voor ernstige overlast en jeugdcriminaliteit, veelal in groepsverband. Jongeren die al met één of twee benen in de criminaliteit staan noemen we landelijk ook wel de 'twee procent jeugd'. Een interventiespecialist richt zich op de risicogroep en heeft hiermee tot doel om te voorkomen dat jongeren in de '2% jeugd' terecht komen.

Interventiespecialisten over of drugsgebruik lijkt te zijn toegenomen:

Gelukkig gaat het met het overgrote deel van de jongeren in Dronten heel goed. Dit willen we zeer nadrukkelijk benoemen. Zoals elke gemeente in Nederland, heeft ook Dronten te maken met een paar procent jongeren die betrokken raken bij vormen van criminaliteit en veiligheidsproblemen veroorzaken. Soms heeft dit ook betrekking op, of een relatie met drugsgebruik. Dit zien we landelijk en daarin is Dronten geen uitzondering.

Tactus

De vraag is ook voorgelegd aan Tactus, onze samenwerkingspartner op het gebied van (preventieve) verslavingszorg.

Tactus

De vraag roept op wat hier precies bedoeld wordt met 'Drugs'. Gaat het hierbij over alcohol, wiet, hasj, xtc of snuifmiddelen. Daarnaast is het de vraag of de signalen gaan over jongeren onder invloed of over het werkelijk zien van gebruik. Als het gaat om openlijk gebruik, zien we dat gebruik van middelen meer openbaar lijkt plaats te vinden. Waar jaren geleden gebruik achteraf en stiekem plaatsvond, zien we dat mensen steeds meer openlijk gebruiken. Dit kan het beeld geven dat gebruik omhoog gaat, terwijl het vooral meer zichtbaar wordt, wat een vertekend beeld kan geven.

Als we de aanmeldingen voor 1. preventieve trajecten en 2. behandeling bekijken van vorig jaar ten opzichte van dit jaar, zien we een toename op beide vlakken. Deze toename zien we ook in omliggende gemeenten, zoals Noordoostpolder en Urk. De vraag blijft wel of dit komt door een betere vindbaarheid door netwerkpartners of door daadwerkelijke toename van gebruik. In de gemeente Dronten zien we de toename vooral bij jongeren die cannabis gebruiken, terwijl in omliggende gemeentes juist de toename zit in 3MMC gebruik.

GGD Gezondheidsmonitor Jeugd

Los van de signalen en de vraag of gebruik van drugs lijkt toegenomen in Biddinghuizen en Swifterbant, kunnen we kijken naar de feiten en cijfers vanuit de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd. GGD Flevoland doet met de Gezondheidsmonitor Jeugd onderzoek onder leerlingen van klas 2 en 4 (circa 12-16 jaar) van het regulier voortgezet onderwijs. De monitor is in het najaar van 2019, 2021 en 2023 uitgevoerd. In de digitale vragenlijst wordt gevraagd naar het gebruik van wiet of hasj (ooit en in de laatste 4 weken) en andere drugs. De cijfers zijn gewogen naar onderwijssoort, leerjaar en gender. Wel gaat het hier om zelfrapportage. Daarnaast heeft het Ichthus College in 2023 niet meegedaan aan de monitor. Hierdoor hebben minder havo/vwo-leerlingen de vragenlijst ingevuld dan voorgaande jaren. Dit kan de resultaten, ondanks het toepassen van weging, beïnvloeden.

Zowel in Biddinghuizen en Swifterbant als in de rest van Dronten lijkt sprake te zijn van een toename van wiet/hasj gebruik. Vergeleken met de rest van Dronten ligt het gebruik van wiet/hasj wel iets hoger in Biddinghuizen en Swifterbant. Zie voor verdere duiding van de cijfers vraag 2.

Op basis van de beschikbare gegevens GGD Gezondheidsmonitor Jeugd (zie ook beantwoording vraag 2) herkent het college een toename in het gebruik van drugs, met name hasj en wiet. Tegelijk: op basis van de beschikbare signalen zoals beschreven in deze brief, herkent het college met name dat de zichtbaarheid van drugsgebruik onder jeugdigen lijkt te zijn toegenomen. Daarnaast ziet het college ook in Dronten de trends die we landelijk terug lijken te zien.

Vraag 2: kan het college aangeven of deze toename alleen in de kernen Biddinghuizen en Swifterbant speelt en of dat dit ook in Dronten het geval is?

Reactie: in gemeente Dronten lijkt het aandeel jongeren dat ooit wiet/hasj heeft gebruikt te zijn toegenomen: 11% van de jongeren had in 2023 ooit wiet/hasj gebruikt, vergeleken met 5% in 2021 en 7% in 2019. Landelijk bleef dit percentage ongeveer gelijk (9% in 2023, 8% in 2021 en 9% in 2019). Recent wiet/hasj gebruik (in de afgelopen 4 weken) lijkt licht te zijn toegenomen in gemeente Dronten: 7% van de jongeren heeft in 2023 in de afgelopen 4 weken wiet/hasj gebruikt, vergeleken met 4% in 2021. Ook landelijk lijkt sprake van een lichte toename.

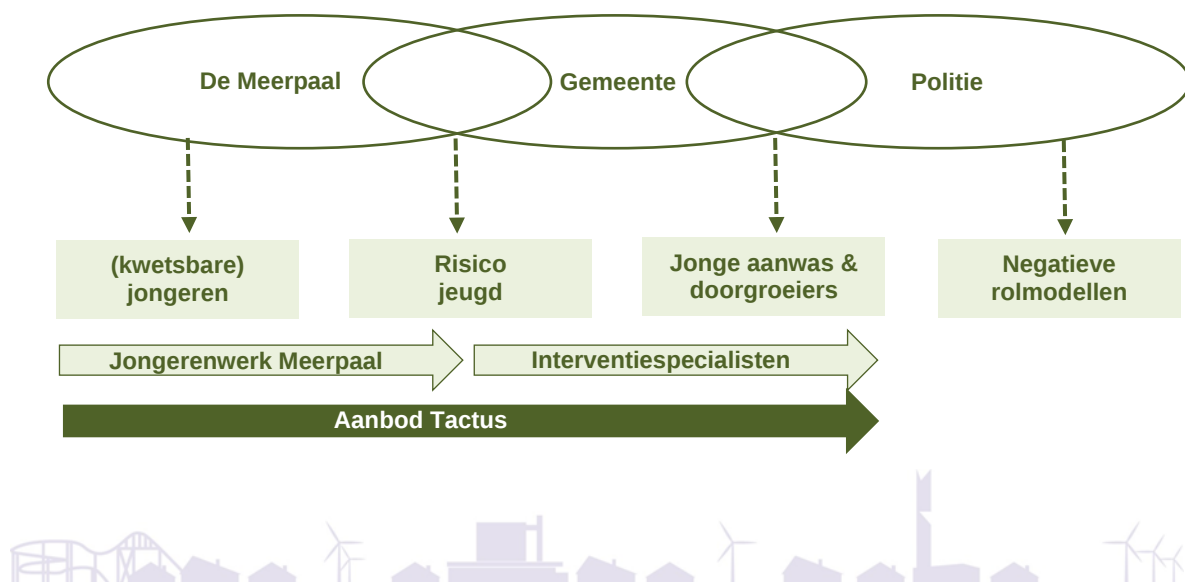
In 2023 is lokaal gevraagd naar het gebruik van andere drugs zoals XTC, cocaïne, paddo's, lachgas etc. In gemeente Dronten heeft 4% van de jongeren ooit andere drugs zoals XTC, cocaïne, paddo's, lachgas gebruikt. Dit is vergelijkbaar met het Flevolands percentage (3%). Vanwege te lage aantallen is het niet mogelijk om verder uit te splitsen naar Biddinghuizen, Swifterbant en Dronten.

Vraag 3: kan het college aangegeven welke concrete acties door of namens de gemeente Dronten kunnen worden ondernomen om het drugsgebruik in de kernen door en onder (minderjarige) jeugdigen: a. te inventariseren? b. te beperken?

Reactie: voor de inventarisatie maken we gebruik van de gegevens uit de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd. Vanuit jongerenwelzijn zetten we met jongerenwerk in op de verbinding met en tussen jongeren. Voor (preventieve) verslavingszorg is Tactus een belangrijke samenwerkingspartner. Tactus heeft aanbod voor de hele keten voor effectieve verslavingszorg. Deze bestaat uit:

- Actief netwerkcontact en (laagdrempelige) bereikbaarheid voor vragen en ondersteuning. Partners zijn organisaties zoals: politie, GGD, leerplicht, Halt, MDF, gidsen jeugd en De Meerpaal. De samenwerking bestaat uit adviseren over het effectief inzetten van beleid en de drempel zo laag mogelijk maken voor het verwijzen naar Tactus;
- Samenwerking met de scholen voor VO, MBO en HBO waar per school wordt gekeken welke inzet nodig is. Denk aan gastlessen, inzet preventie methodieken, deskundigheidsbevordering docenten en vormgeving beleid rondom middelen;
- Oudercursus 'help mijn kind kan niet zonder';
- Specifieke inzet op risicogroepen, zoals woongroepen en Kinderen van Ouders met Verslavingsproblemen (KOV);
- Preventieve trajecten voor jongeren waarbij sprake is van gewoonte- of problematisch gebruik of groot risico hierop. Denk aan een preventief adviesgesprek met jongeren en/of ouders, een individueel KOV traject of een Moti4 traject (individueel preventief bewustwordingstraject);
- Behandeling van jongeren met problematisch gebruik of een verslaving;
- Klinische opname van jongeren bij verslaving waarbij ambulante behandeling niet voldoende is.

Als we kijken naar de zogenaamde 'risicogroep', investeren we op de inzet van interventiespecialisten. Doel van deze inzet is handelingsperspectief bieden voor jongeren en steeds meer de beweging te maken richting preventie.

Vervolg

De samenwerking met onze maatschappelijke partners en de inzet van interventiespecialisten zetten we voort waarbij blijvend aandacht is voor integrale samenwerking. In het opstellen van de uitvoeringsprogramma's vanuit het strategisch kader '*mensen maken de samenleving*' wordt gekeken op welke wijze de aandachtspunten uit deze brief terug kunnen komen.

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief

- Schriftelijke vragen CDA (documentnummer 674099)

De Secretaris,
R. Hammenga MA

De Burgemeester,
drs. J.P. Gebben

schriftelijke vragen

Fractie:	CDA
Naam:	Hermen van Eijken
Onderwerp:	Toenemend drugsgebruik onder minderjarigen
Type vraag:	0 informatieve/technische vraag x politieke schriftelijke vraag (ex. art. 33 RvO)
Beantwoording (<i>alléén bij informatieve/technische vragen</i>)	x Ja, kan verspreid via mail / app O Nee, alleen antwoord aan mij zelf

Inleiding/aanleiding:

Tijdens recente werkbezoeken in Biddinghuizen en Swifterbant werd onze fractie in beide kernen er door verschillende inwoners op aangesproken dat hen was opgevallen dat het gebruik van drugs onder en door de (minderjarige) jeugd in beide dorpen behoorlijk lijkt te zijn toegenomen. De inwoners gaven aan zich hier ernstige zorgen over te maken en vroegen of de gemeente hier actie tegen kan ondernemen.

Vragen:

- 1) Herkent het college de signalen dat het gebruik van drugs door en onder (minderjarige) jeugdigen in Biddinghuizen en Swifterbant lijkt te zijn toegenomen?
- 2) Kan het college aangeven of deze toename alleen in de kernen Biddinghuizen en Swifterbant speelt en of dat dit ook in Dronten het geval is?
- 3) Kan het college aangegeven welke concrete acties door of namens de gemeente Dronten kunnen worden ondernomen om het drugsgebruik in de kernen door en onder (minderjarige) jeugdigen
 - a. te inventariseren?
 - b. te beperken?